

STICHTING
DierenLot

#Samenvoordieren

Inventarisatie hoog-risico honden in opvangcentra en dierenambulances

Meer dan 30 opvangcentra en dierenambulances reageerden op de oproep om tien vragen over de opvang van hoog-risico honden te beantwoorden. Hieruit bleek dat een aanzienlijk deel van onze beneficianten met deze dieren te maken heeft en daar ook problemen bij ondervindt. Het aantal hoog-risico honden waar onze beneficianten mee te maken hebben varieert enorm: van vrijwel geen tot 90% van alle honden die opgevangen worden, gemiddeld zo'n 50 dieren per jaar. Daarnaast is duidelijk dat er meer aanvragen zijn dan opvangplekken voor deze dieren. Een aantal opvangcentra kiezen ervoor om deze dieren helemaal niet op te nemen. Redenen hiervoor zijn enerzijds de veiligheidsrisico's en anderzijds de moeizame herplaatsing van deze honden. De verblijfsduur van hoog-risico honden in de opvang varieert van 2 maanden tot soms wel 6 of 7 jaar. Het is wel duidelijk dat hoog-risico honden gemiddeld langer in de opvang verblijven dan andere honden.

Matching

Veel opvangcentra vinden het moeilijk om een goede match te maken tussen deze dieren en een nieuwe baas. Het energieniveau van deze honden is vaak heel hoog, met sterke (agressieve) focus op andere honden. De honden zijn vaak niet plaatsbaar in gezinnen met kleine kinderen. Niet alleen het gedrag van de hond is een probleem, ook de beoordeling van de nieuwe eigenaren speelt een belangrijke rol. Ofwel mensen durven het niet aan om zo'n hond in huis te nemen of ze denken er juist te gemakkelijk over. Het imago van de hoog-risico honden helpt daar niet bij; soms willen mensen om juist die reden deze hond aanschaffen ter ondersteuning van hun eigen agressieve en stoere imago.

Omgang in de opvang

De hanteerbaarheid van deze honden in de opvang levert ook soms grote problemen op. Het verblijf in reguliere kennels leidt vaak tot frustratie en agressie, vooral gericht op andere honden. Het aantal genoemde bijtincidenten varieert van vrijwel nooit tot meerdere keren per jaar. De impact van deze bijtincidenten is relatief hoog, omdat de klemkaken van deze honden veel schade kunnen toebrengen. Meestal zijn het incidenten tussen honden onderling, maar in circa 1/3 van de gevallen betreft het bijtincidenten waarbij vrijwilligers en asielmedewerkers betrokken zijn. Er worden weliswaar voorzorgsmaatregelen getroffen, maar er is op dat terrein zeker nog winst te behalen.

Euthanasie

Het trieste is dat een deel van de hoog-risico honden in de opvangcentra uiteindelijk ook moet worden ingeslapen. Een aantal opvangcentra hanteren een no-kill policy maar andere komen helaas wel eens tot de conclusie dat deze honden een uitzichtloze toekomst hebben en dan worden afgemaakt. Vaak is dat ofwel medisch ofwel gedrag gerelateerd, als de veiligheidsrisico's te groot zijn

of als de honden niet door de gedragstest heen komen. Tegelijkertijd blijkt ook dat er veel verschillende gedragstesten en verschillende experts zijn. Het ziet ernaar uit dat het wel of niet euthanaseren en het wel of niet succesvol zijn in training en bijsturing sterk afhangt van welke test of 'expert' je inzet. Hondengedragsdeskundige is namelijk een vrij beroep. Het probleem is ook dat er veel achter gesloten deuren gebeurt, er is een gebrek aan een landelijk euthanasiebeleid en er is ook geen meldingsplicht.

Hoe verder?

De match tussen hond en baas is heel belangrijk. Het zou goed zijn als deelname aan een training als voorwaarde wordt gesteld bij plaatsing. Het zou eigenlijk niet alleen voor eigenaren van hoog-risico honden moeten gelden maar voor elke hondeneigenaar. Wel maakt men zich zorgen over de controle daarop. Hoe gaat men handhaven? En wordt er later nog vaker getoetst of is het slechts een momentopname? Men maakt zich zorgen over het type eigenaar dat warm zal lopen voor deze honden. Vaak ziet men dat dit mensen uit een sociaal zwakker milieu betreft, die naar verwachting niet gemakkelijk zullen meewerken aan een verplichting. Bovendien is dit wéér een drempel om zo'n hond uit het asiel te nemen.

Daarnaast zijn er zorgen over wie deze training gaat geven. Wie is de expert op dit gebied? Welke test is de beste? Het zou goed zijn als er algemene heldere criteria komen voor opname en herplaatsing van deze honden. Het is duidelijk dat er binnen de opvangcentra en dierenambulances nog een tekort aan specifieke kennis is over het gedrag van en de omgang met hoog-risico honden. Agressief gedrag naar soortgenoten is volgens de deskundigen vaak nog wel bij te sturen door een goed behandelplan en training. Wellicht kan er een bewijs van goed gedrag in het hondenpaspoort komen? Er is behoefte aan een duidelijke lijst met basisvaardigheden en voorwaarden als de hond geplaatst wordt.

Er gaan binnen de ondervraagde beneficianten ook geluiden op om een muilkorfplicht en beter gereguleerd fokbeleid of zelfs een fokverbod van honden die ernstige gedragsproblemen hebben.

Aangepaste huisvesting

Het is overduidelijk dat opvangcentra en dierenambulances behoefte hebben aan aangepaste huisvesting van hoog-risico honden en gespecialiseerde materialen. Denk aan: geluidsdichte prikkelarme kennels in een huiselijke setting, aangepaste speelweides, extra veilige tuigen, speciale dwangkooien, stevige muilkorven. Ook extra veiligheidsmaatregelen voor de medewerkers zijn gewenst, zoals betere handschoenen, een alarmknop en duidelijke instructies. Er is ook grote behoefte aan gespecialiseerde training van en voorlichting aan de vrijwilligers en medewerkers die met deze dieren te maken hebben.

Conclusie

Al met al verdient elke hond een objectieve en deskundige medische en gedragsbeoordeling. Het zijn individuen die je niet alleen op hun ras kunt afrekenen. Naast een cursus voor nieuwe eigenaren is het belangrijk dat mensen goed worden voorgelicht voordat ze zo'n hond aanschaffen en dat incidenten goed worden opgevolgd door eigenaren verantwoordelijk te stellen. Heldere criteria, een goede gedragstest, specifieke training voor medewerkers en vrijwilligers over de omgang met hoog

risico honden, een basis trainingsprogramma voor de hond, aangepaste voorzieningen, en bewezen deskundige begeleiding zouden opvangcentra en dierenambulances helpen om hun werk te doen.

Rol van DierenLot

DierenLot kan ondersteuning bieden aan haar beneficianten door het bieden van een gedegen training voor asielmedewerkers en vrijwilligers m.b.t. de omgang met hoog-risico honden. Graag maken wij daarbij gebruik van bestaande kennis en ervaring. Daarnaast kan zij financiële steun bieden als het gaat om aangepaste voorzieningen. DierenLot vraagt ook aandacht voor een eerlijke vergoeding voor de opvangkosten van deze dieren. Weliswaar zijn gemeenten slechts 14 dagen verplicht om een vergoeding te geven voor gevonden dieren, maar we moeten ook realistisch zijn. Als honden soms vele maanden lang in een opvang zitten, zou daar een redelijke tegemoetkoming in de kosten tegenover moeten staan. De opvangcentra lossen immers een groot deel van het probleem voor hen op.